

برچسب اصالت کالا چیست؟

متأسفانه تقلب در کالاها و اجناس به منظور سود جویی بیشتر همیشه وجود داشته است و روز به روز نیز بر این تقلبات افزوده میشود.

برخی تقلبات ممکن است اثرات سوء بر انسان و محیط زیست نداشته باشد مثل افزودن شیر به آب ولی به نوعی کم فروشی و تقلب محسوب میگردد. اما دستهای از تقلبات خطرناک بوده و ممکن است سلامت انسان را تهدید نماید و حتی منجر به مرگ گردد، مثل افزودن مواد شیمیایی خطرناک به مواد غذایی.

قاچاق کالا و ورود کالا بدون مجوز از مبادی مختلف نگرانیهایی را به همراه داشته که علاوه بر اینکه باعث آسیب به اقتصاد کشور و از بین رفتن اشتغال میگردد ممکن است در حوزه سلامت نیز نگرانیهایی را ایجاد نماید.

مصرف اقلام خوراکی، آرایشی و بهداشتی سالم یکی از بزرگترین دغدغه های جامعه امروز است. با توجه به اینکه بخش زیادی از این کالاها از کشور های دیگر وارد کشور ما می شود، کنترل و نظارت سازمانهای ذیربط از جمله سازمان غذا و دارو از محل تولید، حمل و نقل تا عرضه کالا بسیار حائز اهمیت می باشد. یکی از راه های اطمینان از اصالت و سلامت این گونه کالاها وجود برچسب های اصالت بر روی کالا می باشد.

به هر حال همیشه بررسی اصالت کالا یکی از دغدغه های دولت محسوب میگردد و به همین منظور تلاشهای زیادی صورت گرفته است. لذا سازمان غذا و دارو برای کلیه محصولات سلامت محور اعم از خوراکی، آرایشی، بهداشتی، دارویی و تجهیزات پزشکی وجود برچسب اصالت و سلامت را الزامی نموده است.

به این منظور در سال ۰۹ طرح شبیم (شبکه بازرسی و نظارت مردمی) توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه شد تا به نوعی جلوی ورود کالای قاچاق را گرفته و همچنین اقلام تقلبی و بی کیفیت را از اصل تفريق دهد.

مهمترین هدف طرح شبنم، نظارت مردمی بر شبکه توزیع کالاها در سطح عرضه و در سراسر کشور است، این بارکد دویبعدی میتواندست این امکان را فراهم کند تا همه مردم ایران به عنوان بازرسی بر روند توزیع کالا و خدمات در کشور نظارت کنند و جایی برای کالای قاچاق و تقلبی در کشور باقی نماند.

البته این طرح به دلیل تقلبات زیاد و نواقصی که داشت نتوانست به خوبی پاسخگو باشد.

طرح بعدی برچسب هایی بود که وزارت بهداشت در سال ۹۰ تهیه کرد و در بهمن ۰۹ به دلیل مشکلاتی که داشت ممنوع گردید.

برچسب اصلی

این طرح هم دارای نواقصی بود و تقلباتی در آن صورت گرفت، که تصمیم گرفته شد تا این نواقص برطرف گردد البته هنوز در برخی کالاها این برچسب ممکن است به چشم بخورد.

برچسب تقلبی

در نهایت برچسب اصالت کالا با ویژگی های خاص خودش در سال ۰۹ طراحی گردید که به نام برچسب ردیابی، رهگیری و کنترل اصالت معروف گردید

در حال حاضر کلیه محصولات سلامت محور بایستی دارای برچسب اصالت یا برچسب ردیابی، رهگیری و کنترل اصالت باشند و هیچگونه برچسب دیگری مورد تایید نمی باشد.

مشخصات برچسب های ردیابی، رهگیری و کنترل اصالت

برچسب ردیابی، رهگیری و کنترل اصالت دارای بخش های زیر می باشد:

- شناسه تجاری فرآورده GTIN
- شناسه ردیابی، رهگیری UID
- تاریخ انقضا (Exp Date)
- شناسه اصالت
- شماره سری ساخت Lot/ Batch Number

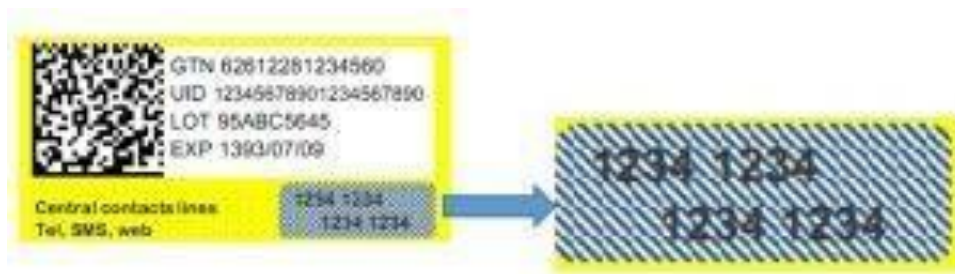
شناسه تجاری فرآورده GTIN :

شماره جهانی اقلام تجاری است که بر مبنای استانداردهای سازمان GS1 صادر شده است و دارای طول ثابت ۱۲ رقم میباشد.

شناسه ردیابی و رهگیری UID

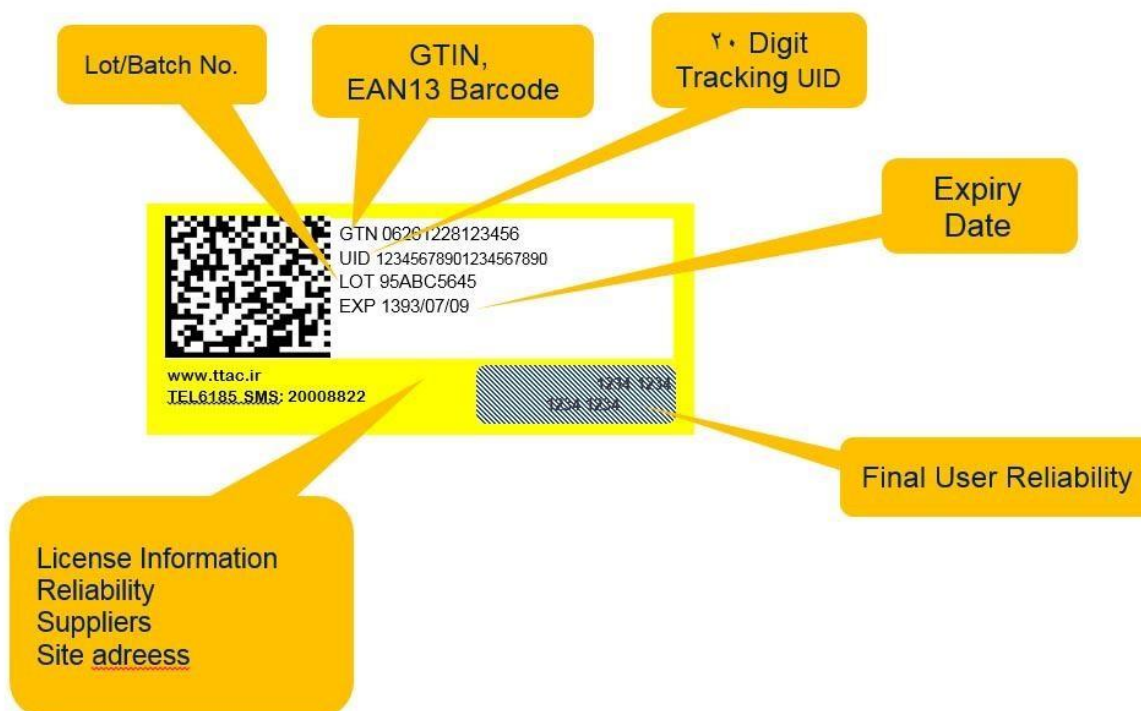
شناسه اختصاصی و منحصر به فرد و غیر تکراری برای هر واحد فرآورده است که دارای طول ثابت ۰۹ رقم میباشد و شرکت صاحب پروانه طبق استاندارد ذیل آن را تولید میکند.

برچسب ردیابی، رهگیری و کنترل اصالت کنترل اصالت:

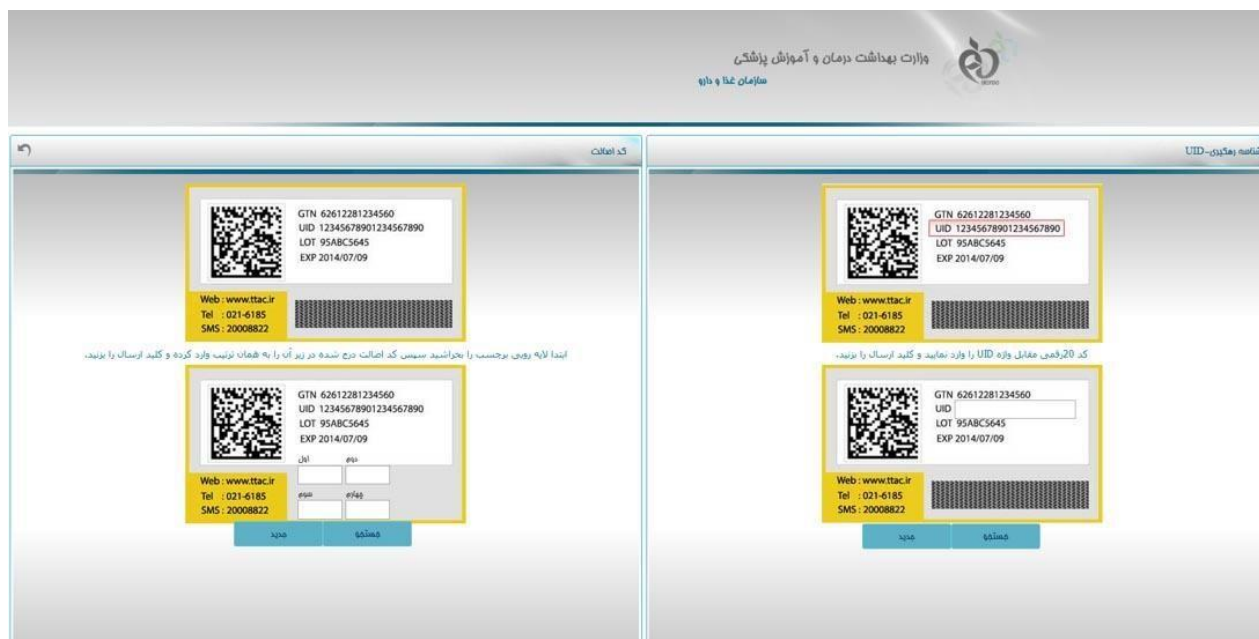
برچسب اصالت دارای ویژگی هایی است که کلیه عرضه کنندگان و مصرف کنندگان اقلام سلامت محور را قادر می سازد اصالت کالا را مورد بررسی قرار داده و پس از حصول اطمینان از اصالت کالا اقدام به خریداری و مصرف کالای مورد نظر نمایند.

مشخصات برچسب/ محل الصاق شناسه های ردیابی، رهگیری و کنترل اصالت

راه های بررسی و کنترل اصالت کالا در برچسب های جدید:

۱. استعلام از طریق آدرس <http://www.ttac.ir>

بر روی برچسب های اصالت چندین کد مشاهده میشود. شما می توانید با وارد شدن به آدرس فوق و وارد کردن هر کدام از کد های مورد نظر در محل خاص خود اصالت کالای خریداری شده را استعلام نمایید.

۲، استعلام از طریق سامانه پیام کوتاه یا تلفن گویا

بر روی برچسب های اصالت، شناسه اصالت درج گردیده است. این شناسه یک کد ۱۱ رقمی بوده و توسط لایه ای پوشانده شده است که پس از خراشیدن و برداشتن این لایه توسط مصرف کننده آشکار خواهد شد. این شناسه را می توان از طریق شماره پیامک ۰۹۹۹۹۹۰۰ و یا شماره تلفن گویا ۹۰۴۶۴۹۰، مورد بررسی و کنترل قرار داده و از اصالت کالای خریداری شده اطمینان حاصل نمود.

۳، استعلام بارکد مندرج بر روی برچسب (QR)

بارکدهای مندرج بر روی برچسب را می توان از طریق تلفن همراه هوشمند بازخوانی کرد. جهت بازخوانی این بارکدها بایستی حتما سامانه TTAC بر روی گوشی تلفن همراه نصب گردد.

بدیهی است در صورت مشاهده هرگونه مغایرت در اطلاعات دریافتی با فرآورده مورد بررسی و یا عدم تایید فرآورده مورد نظر از طریق روشهای فوق، اصالت کالا مورد تایید نمی باشد. لذا در صورت مشاهده این گونه موارد، موضوع را به معاونت غذا و دارو اطلاع دهید.

در این میان برخی افراد سودجو اقدام به چاپ و الصاق برچسب های تقلبی بر روی کالاهای فاقد مجوز بهداشتی نموده و اقلام فوق را در انبارها و سطح عرضه مواد غذایی، آرایشی و بهداشتی توزیع نموده اند که نمونه تصویر برچسب های جعلی در شکل فوق قابل مشاهده است.

در هنگام استعلام اصالت کالا با برچسب های جدید پیام های گوناگونی ممکن است دریافت شود .
نوع پیام دریافتی نشان دهنده اصالت کالای مورد نظر می باشد.

انواع پیام های دریافتی:

۱- اصالت این فرآورده مورد تأیید است.

۲- اصالت این فرآورده قبلاً توسط همین سامانه/دستگاه کنترل شده است. (یعنی کد دوبار ارسال شده)

۳- اصالت این فرآورده قبلاً توسط سامانه/دستگاه دیگری کنترل شده است.

۴- این فرآورده تقلبی است.

۵- تاریخ مصرف این فرآورده گذشته است؛ لطفاً از مصرف آن خودداری فرمایید.

۱- لطفاً از مصرف فرآورده خودداری کرده و آن را به محلی که از آن خریده‌اید، بازگردانید.

۷- مصرفکننده گرامی به دلیل عدم بارگذاری کامل اطلاعات این فرآورده، امکان پاسخگویی توسط سامانه ردیابی، رهگیری و کنترل اصالت فرآورده‌های سلامت وجود ندارد. لطفاً طی روزهای آینده مجدداً تلاش کنید. (هنوز کد توسط مسوول به سامانه معرفی نشده است)

چند نکته:

- جهت اطمینان از اصالت کالای خریداری شده حتما به یکی از روشهای ذکر شده، اصالت آنرا استعلام نمایید.
- رنگ برچسب اصالت با پس زمینه سفید و حاشیه زرد رنگ بوده و هر برچسبی با شکلی دیگر، مورد تایید نمیباشد.
- به ازای هر واحد فراورده از هر سری ساخت یک شناسه ردیابی، رهگیری و کنترل اصالت بر روی فراورده درج می گردد.

لذا وجود هر گونه شناسه تکراری نشانه جعلی بودن برچسب مورد نظر می باشد.

منابع:

- ۱- باشگاه خبرنگاران جوان) ۱۱ اردیبهشت ۲۲) yjc.ir
- ۲- شبکه بازرسی و نظارت مردمی(شبهم) shabnam.ir
- ۳- معاونت غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی کاشان. kaums.ac.ir
- ۴- سازمان غذا و دارو وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی. fda.gov.ir
- ۵- سامانه تی تک. ttac.ir
- ۱- خبرگزاری فارس) ۱۱ دی ۲۴) farsnews.com
- ۷- معاونت غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی گیلان